

Raadsmededeling - Openbaar

Nummer : 10/2013
Datum : 11 februari 2013
B&W datum :
Portefeuillehouder: :J. Teeuwsen
Onderwerp : Ledenraadpleging onderhandelaarsakkoord VNG

Aanleiding

Maandag 4 februari ontving het college de onderstaande vragen van PP en de PvdA. Dit naar aanleiding van het onderhandelaarsakkoord tussen VNG, IPO (InterProvinciaal Overleg) en een kabinetsdelegatie. Hierbij de reactie van uw college.

Inhoud mededeling

PP:

1. *Graag ontvang ik het collegestuk en bijlagen ter inzage m.b.t. het onderhandelaarsakkoord VNG zoals dat is vastgesteld en genoemd op de BESLOTEN besluitenlijst van de Collegevergadering van 29 januari.*

Reactie: zie bijgevoegd.

2. *Kan iemand uitleggen waarom dit op de besloten besluitenlijst staat, de raad pas in de loop van vrijdag kennis kan nemen van deze besluitenlijst (van de dinsdag daarvoor!) terwijl wethouder Teeuwsen in de Gelderlander van vrijdagmorgen al in het openbaar commentaar geeft?*

Reactie: dit collegevoorstel is zonder meer een openbaar stuk en is per abuis richting het college als niet openbaar stuk (en niet als BESLOTEN) aangedragen. Wij hanteren als uitgangspunt dat collegevoorstellen openbaar zijn tenzij er bijzondere omstandigheden zijn die niet-openbaarheid rechtvaardigen. Daarvan is hier echter geen sprake maar het stuk "is er door geglipt". Dit voorval heeft er inmiddels toe geleid dat intern hier voortaan nog beter op toegezien wordt. Overigens wijzen wij erop dat niet openbare besluiten van het college via het raadsnet wel altijd ter kennis van de raad worden gebracht zodat in dit geval niet kan worden gesteld dat het college is tekortgeschoten in zijn informatieplicht.

Daarnaast wijzen wij u op het volgende:

Ons standpunt betreffende ledenraadplegingen van de VNG hebben wij u in raadsmededeling 202/2012 meegedeeld:

"De ledenraadplegingen van de VNG die gericht zijn aan het college behoren tot de bevoegdheid van het college en niet van de raad. Daarnaast is de reactietijd bij ledenraadplegingen doorgaans zodanig kort dat het in praktisch opzicht niet mogelijk is de raad daarbij te betrekken. Op de website van de VNG zijn de ledenbrieven, inclusief de ledenraadplegingen, in te zien. Ook worden de ledenbrieven van de VNG geplaatst op RIS. Het college geeft de fracties in overweging in voorkomende gevallen hun standpunten ten aanzien van ledenraadplegingen tijdig kenbaar te maken aan het college. Het college zal vervolgens deze standpunten betrekken bij zijn eigen meningsvorming".

Naar aanleiding van Raadsmededeling 202/2012 hebben wij van de gemeenteraad geen reactie ontvangen. Daaruit hebben wij redelijkerwijs afgeleid dat de raad het daarin omschreven standpunt van het college wat betreft de gang van zaken omtrent ledenraadplegingen van de VNG (bij nader inzien) deelt. Het ging dan ook om een niet onderhandelbaar akkoord.

In dat kader wijzen wij u erop, dat de desbetreffende VNG Ledenbrief 13/006 zowel gericht is aan de raad als aan het college. De ledenbrief is op 21 januari binnengekomen. Op 22 januari heeft de griffie de raadpleging op de lijst ingekomen stukken geplaatst. Daarmee zijn de raadsfracties naar onze mening voldoende in de gelegenheid gesteld hun zienswijze met betrekking tot de ledenraadpleging aan het college kenbaar te maken.

Tenslotte merken wij op dat de besluitenlijsten van de collegevergadering van dinsdag op de donderdag (en niet op de vrijdag) na de collegevergadering op het raadsnet worden geplaatst. De reden daarvoor is dat direct belanghebbende eerst op de hoogte moeten worden gesteld van collegebesluiten. Zo wordt voorkomen dat belanghebbenden langs andere weg collegebesluiten vernemen alvorens ze van de gemeente bericht krijgen.

3. Kan het College ook toezeggen dat ze eens ophoudt met het schenden van afspraken met de raad?

Naar onze mening zijn er geen afspraken geschonden. Zie het antwoord onder 2.

PvdA:

Om welke redenen deelt u deze informatie niet tegelijkertijd met de Gemeenteraad?

Reactie: Zie het antwoord onder 2.

In welke besluitenlijst van B. en W. kunnen wij de overwegingen terug vinden die er toe hebben geleid om akkoord te gaan met het akkoord van de VNG. Welke stukken hebben daar aan ten grondslag gelegen.

Reactie: zie de bijgevoegde stukken.

Wat is er concreet beter geregeld dan in het regeerakkoord, vooral op de onderdelen BTW compensatiefonds, wet HOF en schatkistbankieren.

Reactie:

- Het BTW-compensatiefonds (BCF) blijft behouden. Daardoor is een eenmalig tekort van ca. 2 miljard voor de gezamenlijke gemeenten in 2014 voorkomen. Voor Aalten had afschaffing in 2014 een gat in de begroting betekend van ongeveer 2 a 2,5 miljoen euro. Verder is in het akkoord afgesproken dat voor 2015 de btw consequenties van de decentralisaties in beeld gebracht worden en worden toegevoegd aan het BCF. Als laatste heeft het kabinet zich vastgelegd zich in te spannen om gemeenten te vrijwaren van onevenredige bezuinigingen (zoals die uit het regeerakkoord) die verder gaan dan het samen 'trap op trap af' principe. Tevens hoeft er niet meer van alles in een stroomversnelling te worden gezet om in 2013 allerlei investeringen naar voren te halen om zo nog in het laatste jaar van het BCF (2013) te kunnen profiteren van de teruggaaf van de BTW.
- De wet HOF: het rijk stelt dat de maatregel voor decentrale overheden niet knellend wordt. Daartoe wordt eind 2015 onderzocht of de nu voorgestelde HOF-maatregel verantwoord is. In het akkoord is verder vastgelegd dat de sanctie die in de wet staat, in deze kabinetsperiode niet wordt toegepast.
- Schatkistbankieren: het akkoord staat toe dat overheden overtollige middelen uitlenen aan andere overheden. Daardoor kan een beter rendement behaald worden dan bij de schatkist. Tevens is een doelmatigheidsdrempel ingevoegd, daaronder hoeven middelen niet naar de schatkist. Deze ligt voor Aalten op ca. € 400.000.

De komende tijd zullen ondermeer de uitwerkingen van de decentralisaties bekend gaan worden en daarmee ook de beleidsruimte en middelen. Wordt er op dit moment hierover door onze gemeente of via de Regio met de VNG de vinger aan de pols gehouden en invloed aangewend?

Reactie: specifieke lijnen lopen er niet, maar de VNG behartigt de belangen van de gemeenten in deze en heeft zich naar onze mening goed in de materie vastgebeten.

De volgende stukken zijn voor u bijgevoegd:

1. Compleet B&W voorstel met stukken;
2. Ter info de uitslag van de ledenraadpleging (73% van de gewogen stemmen voor).

De volgende stukken zijn voor u ter inzage gelegd: N.v.t.

Collegevoorstel

2-N

Nummer: 2013-1465

- Openbaar
 Niet openbaar
 Vertrouwelijk

Onderwerp
 Onderhandelaarsakkoord en ledenraadpleging
 VNG

- Besluit**
 conform
 conform met opmerkingen
 aangehouden
 niet conform

Beslispunten

1. Instemmen met het onderhandelaarsakkoord VNG

2. De VNG hierover voor 31 januari berichten

3.

Verantwoordelijken

Afdeling : FBI
 Naam : W.P.N. van Dijk
 Tel.nr. : (0543) 49 33 73

Bestuurlijke planning

Datum college : 29 januari 2013

Gewenste datum raad :

Paraaf afdelingshoofd

Naam : J.J. Storm van 's Gravesande

Paraaf portefeuillehouder

Naam : J. Teeuwen

Samenvatting:

Op 22 januari jl. kregen wij bijgaande brief van de VNG over het akkoord dat is gesloten door VNG en IPO met de regering. Ofschoon er niet veel muziek inzit voor de gemeenten is aangegeven door het kabinet dat het akkoord verder niet onderhandelbaar is.

Al met al ligt er binnen de beperkte randvoorwaarden een aanvaardbaar resultaat en daarom wordt voorgesteld in te stemmen met het akkoord middels het daarvoor door de VNG beschikbaar gestelde reactieformulier.

Portefeuille	Burg.	Wethouders			Secr.	B.O.
		Kok	Rijks	Teeuwen		
Akkoord						
Bespreken						
Kopie						

Informatieblad

Nummer:

Beslispunten

1. Instemmen met het onderhandelaarsakkoord VNG

2. De VNG hierover voor 31 januari berichten

3.

Inleiding

Op 22 januari jl. kregen wij bijgaande brief van de VNG over het akkoord dat is gesloten door VNG en IPO met de regering. De VNG vraagt met nadruk om een reactie van haar leden.

Middels een reactieformulier wordt de kans geboden om uiterlijk 31 januari een reactie te geven.

Argumenten

Ofschoon er niet veel muziek inzit voor de gemeenten is aangegeven door het kabinet dat het akkoord verder niet onderhandelbaar is. Waar gaat het om:

- De Wet HOF beperkt mogelijk toekomstige investeringen, maar dit wordt gezien op het totaal van het EMU saldo van de medeoverheden. Het rijk stelt dat het voor decentrale overheden 'niet knellend' wordt. Nog niet helemaal duidelijk dus. We kunnen eerst eens afwachten hoe HOF landelijk uitwerkt, eind 2015 wordt er geëvalueerd. Sancties worden in de huidige kabinetsperiode niet toegepast.
- Bij het schatkistbankieren is er nu de mogelijkheid bijgekomen om geld te lenen aan andere overheden. Zo kan een beter rendement worden behaald. Tevens is er een drempel waaronder geen geld naar het rijk hoeft te worden overgeheveld, 0,75% van het begrotingstotaal (ca 4 ton). Dit onderwerp tast principiële gemeentelijke autonomie aan. Maar ergens is er ook wel wat voor te zeggen. Voor Aalten is de verwachting dat wij voorlopig eerder geld moeten lenen dan over hebben.
- Het BCF blijft bestaan. Daarmee blijft administratief een ingewikkelder systeem bestaan, met risico's (claims belastingdienst) en kosten derden (Deloitte). Gemiste kans. Tevens wordt een korting opgelegd, die er overigens toch wel was gekomen, van 485 mln. op het gemeentefonds. Maar is een eenmalig nadeel van 2 miljard weer van de baan, dat ons anders in 2014 een fors gat had opgeleverd in de begroting. Verder komt er een stelsel van communicerende vaten tussen BCF en gemeentefonds vanaf 2015. Wanneer gemeenten teveel declareren wordt er gekort op de algemene uitkering. Als laatste hoeven we niet meer on-the-double van alles te organiseren om investeringen naar voren te halen.

Al met al een niet onaanvaardbaar geheel in de huidige context.

Kanttekeningen

Wat al verwacht werd is weer een beetje duidelijker geworden; er komen forse bezuinigingen op Aalten af.

Intern overleg gevoerd met: (Afd.; Team; Persoon.)

Overlegpunten:

Participatie en Communicatie

Vervolgstappen inclusief tijdspad

Reactieformulier terugsturen naar de VNG met instemmende mededeling voor 31 januari a.s.

Bijlagen

3

Nummer:

Beslispunten

1. Instemmen met het onderhandelaarsakkoord VNG

2. De VNG hierover voor 31 januari berichten

3.

Collegebesluit

Opmerkingen van de secretaris en/of het college

☒	Conform	B. en W. 29 JAN. 2013
-------------------------------------	---------	------------------------------

☐	Conform met opmerkingen:
--------------------------	--------------------------

☐	Niet conform:
--------------------------	---------------

☐	Aangehouden:
--------------------------	--------------

☐	Persgesprek:	☐ Ja	☐ Nee
--------------------------	--------------	-----------------------------	------------------------------

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

**Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad**

Informatiecentrum tel.
(070) 373 8393

uw kenmerk

bijlage(n)

betreft
Ledenraadpleging financieel
onderhandelaarsakkoord

ons kenmerk
BB/U201300112
Lbr. 13/006

datum
21/01/2013

Samenvatting

VNG, IPO en de Unie van Waterschappen hebben een onderhandelaarsakkoord met een kabinetsdelegatie van de ministers Dijsselbloem, Plasterk en staatssecretaris Weekers bereikt over de financiën van de decentrale overheden in deze kabinetsperiode. Het gaat om een pakketafpraak op drie dossiers: de wet Houdbare Overheidsfinanciën, schatkistbankieren en het BTW compensatiefonds. Middels deze ledenraadpleging wordt u gevraagd om vóór 31 januari het onderhandelaarsakkoord te beoordelen en uw reactie aan de VNG door te geven.

Conclusies Bestuurlijk overleg 18 januari 2013

In bestuurlijk overleg tussen VNG, IPO, de UvW en het kabinet zijn het saldropad en de wet Hof, evenals het schatkistbankieren en het BTW compensatiefonds allen in samenhang besproken. Partijen hebben het volgende onderhandelaarsakkoord bereikt:

Wet HOF / Saldopad EMU-norm

Wat betreft de Wet Hof wordt het af te spreken saldropad (dat geen onderdeel is van de wet) als de belangrijkste onzekerheid gezien. Het kabinet begrijpt dit goed. Daarom is hierover voor de huidige kabinetsperiode (2014-2017) reeds vandaag overeenstemming bereikt.

Herstel van de overheidsfinanciën vergt dat het EMU saldo ten minste een dalende trend laat zien. Ook de regels uit Brussel schrijven voor dat het EMU tekort daalt, zodat op termijn evenwicht op de begroting wordt bereikt. Op basis van het wetsvoorstel Houdbare Overheidsfinanciën (wet HOF) en de geldende begrotingsregels leveren het Rijk en de medeoverheden een gelijkwaardige inspanning bij het terugdringen van het begrotingstekort. Over de bijdrage van de medeoverheden aan de Europese doelstellingen wordt overigens aan het begin van elke kabinetsperiode bestuurlijk overleg gevoerd.

Het regeerakkoord is erop gericht deze dalende trend in te zetten. De doorrekening van het regeerakkoord volgend, zorgt dat akkoord ervoor dat het tekort van de medeoverheden gedurende deze kabinetsperiode in geleidelijke stappen daalt naar 0,2% BBP in 2017. Dit is goed vergelijkbaar met de ontwikkeling bij het Rijk waar het tekort in deze periode daalt naar 1,2% BBP. Het pad van de doorrekening is voor medeoverheden de ambitie, en de inspanning moet er dan ook maximaal op zijn gericht dit pad te volgen.

Het kabinet begrijpt tegelijkertijd de zorgen die medeoverheden hebben over de ruimte voor investeringen in verband met wettelijke taken en nationale verplichtingen, met inachtneming van een gematigde lastenontwikkeling. De tekortnorm (waarvan ook sprake is in de wet Houdbare overheidsfinanciën) wordt daarom voor de duur van deze kabinetsperiode gesteld op de waarden in onderstaande tabel. De wet Houdbare Overheidsfinanciën regelt vervolgens procedureafspraken voor situaties waarin die norm dreigt te worden overschreden, dan wel wordt overschreden. Zo sprake is van (dreigende) overschrijding wordt in het bestuurlijk overleg besloten welke maatregelen moeten worden genomen om de overschrijding te voorkomen of in latere jaren goed te maken. Er is ruimte voor afspraken over een collectief verbeterpad, net als bij de vigerende afspraken over het EMU-saldo van de medeoverheden. Het bestuurlijk overleg dient concrete resultaten op te leveren en meerjarig zicht op het wél voldoen aan de norm. Het sanctie instrument is het ultimatum remedium voor die situatie waar de norm wordt overschreden en komt pas in beeld nadat op alle cruciale momenten bestuurlijk overleg is gevoerd. Sancties zijn onderdeel van de wet, maar zullen gedurende deze kabinetsperiode niet worden toegepast.

	2013	2014	2015	2016	2017
Ambitie voor EMU-saldo van medeoverheden gezamenlijk, in procenten bbp	-0,5	-0,3	-0,3	-0,2	-0,2
Afgesproken tekortnorm voor deze kabinetsperiode, cf wet Hof, in procenten bbp*)	-0,5	-0,5	-0,5	(-0,4)	(-0,3)

*) Eind 2015 wordt in bestuurlijk overleg bezien of op basis van de dan beschikbare realisaties de geprojecteerde daling in 2016 en 2017 verantwoord en mogelijk is.

Schatkistbankieren

Mede op basis van de consultatie van de medeoverheden, dient het kabinet een aangepast wetsvoorstel in bij de kamer. Daarbij is aan een aantal punten van de medeoverheden tegemoet gekomen.

Ten eerste zal het schatkistbankieren niet worden verankerd in de Comptabiliteitswet maar in de wet Financiering Decentrale overheden, conform de wens van de medeoverheden. Tevens wordt op

verzoek van de medeoverheden afgezien van een roodstandfaciliteit; er is dus geen sprake van kredietverlening aan de medeoverheden door de Nederlandse staat.

Eveneens zal op aandringen van de medeoverheden het onderling lenen, naast het verplicht schatkistbankieren, tot de mogelijkheden behoren. Onder voorwaarden kunnen openbare lichamen aan elkaar lenen. Die voorwaarden zien erop dat het lenen enkel gebeurt binnen de collectieve sector, zodat dit eveneens leidt tot consolidatie van de schuld. Leningen worden geregistreerd bij het CBS en partijen mogen niet inlenen om uit te lenen. Uiteraard mag het onderling lenen geen strijdigheid met overige (EU) wet- en regelgeving opleveren en mogen partijen geen leningen verstrekken aan openbare lichamen waarmee een toezichtrelatie bestaat. Tegoeden die niet onderling worden uitgeleend, dienen onder te worden gebracht in de schatkist of kunnen worden gebruikt voor schuldafflossing.

Medeoverheden accepteren dat alle partijen voor het schatkistbankieren worden ingeregeld, ook die partijen die momenteel bruto weinig tot geen overtollige middelen hebben, zoals waterschappen en veel gemeenten. Daarbij heeft het kabinet er oog voor dat de administratieve lasten met name ook voor deze partijen zoveel mogelijk worden beperkt. Zo wordt een drempelbedrag voor bruto overtollige middelen geïntroduceerd. Zolang de bruto overtollige middelen 0,75% van het begrotingstotaal (met een minimum per medeoverheid van € 250.000 en een maximum van € 2,5 miljoen) niet overschrijden, hoeft niet in de schatkist te worden gestort maar mag dit bedrag worden aangehouden op een rekening-courant of op een direct opvraagbare spaarrekening. Volgens de bij het Rijk beschikbare gegevens bedraagt het totaal aan middelen dat buiten de schatkist mag blijven in dit geval niet meer dan € 375 miljoen. Het bedrag wordt dan ook daarop gemaximeerd.

Medeoverheden delen het principe van schatkistbankieren niet, maar accepteren het op deze wijze aangepaste wetsvoorstel dat voor behandeling naar de Kamer wordt gezonden. Voorts wordt in gezamenlijkheid gewerkt aan een voor alle partijen soepele implementatie van het verplicht schatkistbankieren tijdig voor het einde van 2013.

BTW-compensatiefonds

Gehoord de aanmerkelijke bezwaren die de medeoverheden hebben tegen het afschaffen van het BTW compensatiefonds (het BCF) is het kabinet bereid hiervan af te zien. De medeoverheden accepteren dat de Ingeboekte korting van in totaal 550 miljoen euro gehandhaafd blijft en op het Gemeente- en Provinciefonds (GF/PF) wordt toegepast conform de verdeling van het BCF over gemeenten en provincies in de begroting 2013. De decentrale overheden accepteren eveneens dat het voor het BTW compensatiefonds jaarlijks beschikbare budget wordt gemaximeerd. Als maximale omvang van het BCF met ingang van 2015 geldt de raming 2014 zoals opgenomen in de begroting 2013. Met ingang van 2015 wordt de ontwikkeling van het BCF gekoppeld aan de accrespercentages zoals deze volgen uit de normeringssystematiek. Het effect van de voorgenomen decentralisaties op de declaraties in het BCF is geen onderdeel van deze afspraak en wordt nader verkend.

Indien de declaraties in enig jaar het gebudgetteerde BTW compensatiefonds overstijgen, worden deze aangezuiverd uit het GF en PF. Wanneer de declaraties het gebudgetteerde BCF onderschrijden, wordt de onderschrijding toegevoegd aan het GF/PF. Voor beiden geldt dat de verdeelsleutel in het betreffende jaar wordt afgeleid van de verhouding van de bij het BCF ingediende declaraties door gemeenten en provincies.

	2014	2015	2016	2017
Plafond BCF in miljoenen (bron: begroting 2013)	3.079	Raming 2014* (1+ accrespercentage)	Plafond 2015* (1+ accrespercentage)	Plafond 2016* (1+ accrespercentage)

Het kabinet spant zich in om bovenop de trap-op-trap-af systematiek geen extra generieke kortingen door te voeren op het GF/PF ten opzichte van het Regeerakkoord.

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Bijlage bij ledenbrief BB/U201300112

Reactieformulier

Onderhandelaarsakkoord inzake de financiën van de decentrale overheden in deze kabinetsperiode

Gemeente: Aalten
Contactpersoon: W.P.N. van Dijk
Naam: Wilbert van Dijk
E-mail: w.vandijk@aalten.nl

Hieronder kunt u kenbaar maken of uw gemeente instemt met de het onderhandelaarsakkoord inzake de financiën van de decentrale overheden in deze kabinetsperiode. Het VNG bestuur legt dit onderhandelaarsakkoord, zoals verwoord in de bijgevoegde ledenbrief, met een positief advies aan u voor.

- De gemeente stemt in met het onderhandelaarsakkoord van 18 januari jl. inzake de financiën van de decentrale overheden in deze kabinetsperiode
- De gemeente stemt niét in met het onderhandelaarsakkoord van 18 januari jl. inzake de financiën van de decentrale overheden in deze kabinetsperiode

NB) Namens de gemeenten kan alleen worden gereageerd door:

- het college
- de gemeentesecretaris of
- de raadsgriffier.

**U dient dit reactieformulier uiterlijk 31 januari 2013 te mailen
naar informatiecentrum@vng.nl**

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Aan de leden

Informatiecentrum tel. (070) 373 8393	uw kenmerk	bijlage(n)
betreft Ledenraadpleging financieel onderhandelaarsakkoord	ons kenmerk BB/U201300112 Lbr. 13/006	datum 21/01/2013

Geacht college en gemeenteraad,

VNG, IPO en de Unie van Waterschappen hebben een onderhandelaarsakkoord met een kabinetsdelegatie van de ministers Dijsselbloem, Plasterk en staatssecretaris Weekers bereikt over de financiën van de decentrale overheden in deze kabinetsperiode. In deze brief (met in de bijlage het akkoord) leggen wij dit resultaat in de vorm van een ledenraadpleging aan u voor.

A Financieel onderhandelaarsakkoord

Uitgangspunt was om binnen de financiële kaders van het regeerakkoord te komen tot een pakketafpraak over een drietal financiële dossiers: de wet Houdbare Overheidsfinanciën (HOF), schatkistbankieren (skb) en de afschaffing van het BTW compensatiefonds (BCF).

Het akkoord is op 18 januari na lange gesprekken gesloten. Wij leggen het thans via deze brief aan u voor met het verzoek om uiterlijk 31 januari a.s. aan ons kenbaar te maken of u hiermee instemt. Wij zijn ons ervan bewust, dat deze reactietermijn kort is. In verband met de wetgevingsprocessen was dit echter de maximale termijn die het kabinet de gemeenten, provincies en waterschappen kon bieden. Van de kant van het kabinet is aangegeven dat dit akkoord niet verder onderhandelbaar is! In de slotlinea van deze brief wordt de formele procedure verder toegelicht.

De VNG is op dit moment ook met het kabinet in gesprek over de drie decentralisaties. Hierover wordt op 28 januari met een kabinetsdelegatie gesproken in het Overhedenoverleg onder leiding van de minister-president. Over de uitkomsten daarvan zullen wij u eveneens zo spoedig mogelijk daarna berichten.

B Drie dossiers

In deze brief geven wij u verdere informatie over de achtergronden van het akkoord met betrekking tot de drie genoemde dossiers.

1. Wet Houdbare Overheidsfinanciën (HOF)*Achtergrond en inzet*

Op dit moment is de wet HOF in behandeling bij de Tweede Kamer. Deze wet regelt de wijze waarop de Nederlandse overheid van plan is om de afspraken te implementeren die in Europees verband zijn gemaakt over de ontwikkeling van het emu-tekort en de schuld van de overheid. In de wet HOF wordt ook van de mede-overheden een bijdrage in de tekortreductie verwacht. Deze is geformuleerd als een gelijkwaardige bijdrage aan de vermindering van het emu-tekort. Het vorige kabinet heeft dit altijd vertaald in de zin dat als het tekort van de totale overheid nul gaat bedragen het emu-tekort van de lagere overheden ook nul behoort te zijn. De gemeenten hebben altijd betoogd dat op grond van hun baten-lastensystematiek er altijd een bepaald tekort beschikbaar moet zijn om de bestaande investeringen te kunnen vervangen en om uitbreidingsinvesteringen te doen die noodzakelijk zijn omdat de bevolking nog steeds groeit. Over de ruimte die hiervoor noodzakelijk is verschillen kabinet en mede overheden van mening. Hoewel het kabinet er van overtuigd is dat een kleinere ruimte niet knellend zal zijn, is het bereid gebleken daarover nadere afspraken te maken teneinde de decentrale overheden tegemoet te komen.

Akkoord

In het akkoord dat nu voorligt, wordt door alle partijen de intentie uitgesproken dat het tekort van de mede overheden in 2017 gaat dalen naar 0,2% van het nationale inkomen. Tegelijkertijd geeft het kabinet ook in de jaren 2014 en 2015 de mede overheden dezelfde tekortruimte als in 2013 is overeengekomen, namelijk -0,5%. Daarna daalt dit tekort in 2016 naar -0,4% en in 2017 naar -0,3%. Deze twee percentages zijn in het akkoord tussen haakjes gezet. Eind 2015 zal worden bezien of deze daling mogelijk en verantwoord is op basis van de realisaties in de jaren hiervoor.

VAA9

Over de verdeling binnen de ruimte voor de mede-overheden zullen VNG, IPO en Unie op basis van nader onderzoek dit jaar een afspraak maken waarbij de huidige verdeling vertrekpunt is. Hoewel het kabinet niet bereid bleek de extra sanctie die nu nog in de wet staat, ook als de Europese Unie Nederland geen sanctie oplegt bij het overschrijden van het tekort, uit de wet te verwijderen is wel vastgelegd, dat zo'n sanctie in deze kabinetsperiode niet zal worden toegepast.

2. Schatkistbankieren*Achtergrond en inzet*

In het regeerakkoord wordt schatkistbankieren voor gemeenten verplicht. Daarbij zijn gemeenten verplicht hun middelen bij het Rijk onder te brengen. In onze ogen is dit in principe niet juist.

Immers, de gemeenten zijn autonoom in de wijze waarop zij over hun eigen geld willen beschikken. Bovendien zien wij een lager rendement en administratieve lasten op ons afkomen.

Akkoord

In het akkoord dat nu voorligt, worden twee aanvullingen in de wet opgenomen:

- a. het wordt voor gemeenten mogelijk om overtollige middelen uit te lenen aan andere overheden, en daarmee een beter rendement te halen dan bij de schatkist.
- b. er komt een zogenaamde doelmatigheidsdrempel van 0,75% van het begrotingstotaal met een minimum van € 250.000 per gemeente (maar wel met een maximum van € 2,5 miljoen). Heeft u overtollige middelen die minder zijn dan deze drempels, dan hoeft u niet te gaan schatkistbankieren. Wel moeten de administraties van alle gemeenten, ook die waarvan nu al duidelijk is dat ze onder deze drempel vallen, klaar worden gemaakt om te kunnen schatkistbankieren (het zogeheten inregelen).

3. BTW compensatiefonds

Achtergrond en inzet

Dit kabinet heeft in het Regeerakkoord het voornemen uitgesproken het BTW compensatiefonds af te schaffen en de middelen met ingang van 2015 terug te storten in Gemeentefonds en Provinciefonds evenwel met een korting van € 550 mln. (Hiervan bedraagt het gemeentelijke aandeel 88%). Wij hebben ons vanaf het moment van verschijnen van het regeerakkoord scherp verzet tegen afschaffing van het BCF. De administratieve lasten van het bruto (inclusief BTW) maken van de gemeentelijke begrotingen en van de gemeenschappelijke regelingen waren enorm. Ook zou afschaffing een forse rem betekenen op de (inter)gemeentelijke samenwerking die de laatste jaren goed van de grond is gekomen en de komende jaren vanwege de aangekondigde decentralisaties nog veel verder zal en moet gaan. De afschaffing van het BCF zou derhalve grote gevolgen voor de gemeenten hebben. Bovendien zou uitvoering van de kabinetsvoornemens in het jaar 2014 een mogelijke eenmalige strop van ruim € 2 miljard hebben betekend.

Akkoord

De minister van financiën bleek bereid om de afschaffing van het BCF terug te draaien onder twee voorwaarden:

- a. de korting van structureel € 550 mln wordt gerealiseerd via het gemeente- en provinciefonds en
  - b. er moet een einde komen aan het open-einde karakter van het fonds.
- Over de tweede voorwaarde is stevig onderhandeld omdat wij niet het risico wilden dragen van te lage meerjarenramingen van het Rijk voor het BCF. Uiteindelijk zijn gemeenten en provincies akkoord gegaan met het dichtschroeien van het BCF per 2015 omdat nu zal worden uitgegaan

484 mln.
+ 6 ton
- Aalten?

van de huidige meerjarenraming zoals die is opgenomen in de zogenoemde Startnota van het kabinet. Deze bedragen worden met ingang van 2015 opgehoogd met het accres dat ook voor het gemeentefonds in enig jaar geldt. Als de gemeenten meer declareren uit het fonds dan er volgens de begroting beschikbaar is, wordt het tekort aangevuld uit het Gemeentefonds. Daar staat tegenover dat wanneer gemeenten minder declareren en er dus in het BCF geld over blijft, dit restant wordt toegevoegd aan het fonds. De totale gemeentelijke en provinciale declaraties worden afzonderlijk gemonitord binnen het BCF.

Tot slot is afgesproken dat vóór 2015 nog afzonderlijk de BTW consequenties van de nieuwe gemeentelijke taken (vanwege de decentralisaties) in kaart worden gebracht en toegevoegd aan het budget van het fonds.

→ *gemiste kans voor deregulering / een vondigen administratie voe-en*

C Bezuinigingen

Tot slot hebben wij de bezuinigingen op het gemeentefonds anders dan uit hoofde van de trap op trap af systematiek aan de orde gesteld. De minister van Financiën was niet bereid deze, in onze ogen onevenredige bezuinigingen (waaronder de € 550 mln in het kader van het BCF), te heroverwegen. Wel heeft het kabinet vastgelegd zich te zullen inspannen bij eventuele nieuwe bezuinigingen de gemeenten te vrijwaren van bezuinigingen die verder gaan dan de uitkomst van "trap op trap af".

D Conclusie

Wij hebben, evenals IPO en Unie het geheel van afspraken overziende de conclusie getrokken, dat het – binnen de beperkte randvoorwaarden waaronder de onderhandelingen plaatsvonden – aanvaardbaar is. Het biedt de gemeenten voldoende investeringsruimte in het kader van de wet HOF terwijl voorts het BCF behouden blijft.

E Uw reactie

U wordt gevraagd om uiterlijk 31 januari a.s. dit onderhandelaarsakkoord te beoordelen en uw reactie aan de VNG door te geven. Zoals hierboven reeds is aangegeven zijn wij ons ervan bewust, dat de reactietermijn kort is. In verband met de wetgevingsprocessen was dit de maximale termijn die het kabinet de gemeenten, provincies en waterschappen kon bieden.

Van de kant van het kabinet is aangegeven dat dit akkoord niet verder onderhandelbaar is. Het is dus niet mogelijk amendementen op het akkoord in te dienen. Uw reactie kan dus óf 'positief', óf 'negatief' zijn. Zoals bij alle schriftelijke ledenraadplegingen van de VNG gaan wij er vanuit, dat u bij niet reageren het akkoord steunt. Voor een goed beeld van de steun voor het voorstel bij de leden roepen we u op om te reageren, ook indien u het voorstel steunt.

Iedere gemeente kan slechts 1 reactieformulier insturen. Dit reactieformulier is los van deze ledenbrief aan de gemeentesecretaris verstuurd. Iedere gemeentesecretaris ontvangt daarom deze ledenbrief twee keer: een keer in de algemene verzending zonder het reactieformulier, en vervolgens nogmaals met het reactieformulier.

U dient het reactieformulier uiterlijk 31 januari 2013 te verzenden naar informatiecentrum@vng.nl.
Voor vragen en/of verduidelijking over het akkoord kunt u zich wenden tot
gemeentefinancien@vng.nl. Wanneer u een telefoonnummer achterlaat wordt u terug gebeld.

Hoogachtend,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr. R.J.J.M. Pans
voorzitter directieraad

Deze ledenbrief staat ook op www.vng.nl onder brieven.

OOK GEMEENTEN MORREND AKKOORD

Yolanda de Koster 01 feb 2013 0 reacties

Met de nodige mitsen en maren hebben ook gemeenten vandaag ingestemd met het financieel akkoord met het kabinet. 307 gemeenten brachten hun stem uit. Daarvan stemden 192 voor en 115 tegen. De 101 gemeenten die niet reageerden, zijn door het bestuur van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) bij de voorstemmers opgeteld.

Schatkistbankieren

De waterschappen en de koepels stemden al eerder in met het akkoord over de Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet Hof), het btw-compensatiefonds en het verplicht schatkistbankieren.

Zorgen over decentralisaties

Een meerderheid van de gemeenten heeft gesteld het akkoord aanvaardbaar te vinden, ondanks principiële bezwaren tegen het akkoord. Veel zorgen zijn er over de opeenstapeling van bezuinigingen die op de gemeenten afkomen. Met name over de efficiencykortingen op de budgetten voor de jeugdzorg, de AWBZ-begeleiding en de Participatiewet is veel onrust. De VNG dringt er bij het kabinet op aan dat de decentralisaties de gemeentelijke begrotingen niet verder uithollen.

Indringend gesprek met kabinet

In de uitwerking van het akkoord wil de VNG wel indringend met het kabinet in gesprek over de drempelbedrag bij schatkistbankieren en het plafond van het btw-compensatiefonds. De koepel van gemeenten gaat er vanuit dat gemeenten in eventuele komende bezuinigingsronden worden ontzien.

Gewogen stemmen

De stemmen van gemeenten worden gewogen naar inwonersaantal. De stem van grote gemeenten telt dus zwaarder. Rekening houdend met de weging, is 78,3% van de stemmen uitgebracht. Daarvan was 51,6 procentpunt vóór en 26,7 procentpunt tegen. Statutair is vastgelegd dat een gemeente die niet stemt, automatisch vóór stemt. De 21,7% van de stemmen die niet zijn uitgebracht, worden dus opgeteld bij de stemmen vóór, wat resulteert in de uiteindelijk uitslag van 73% vóór.

Schriftelijke vragen 4/2013

Geacht college,

1. Graag ontvang ik het collegestuk en bijlagen ter inzage m.b.t. het onderhandelaarsakkoord VNG zoals dat is vastgesteld en genoemd op de BESLOTEN besluitenlijst van de Collegevergadering van 29 januari.
2. Kan iemand mij uitleggen waarom dit op de besloten besluitenlijst staat, de raad pas in de loop van vrijdag kennis kan nemen van deze besluitenlijst (van de dinsdag daarvoor!) terwijl wethouder Teeuwsen in de Gelderlander van vrijdagmorgen al in het openbaar commentaar geeft?
3. Kan het College ook toezeggen dat ze eens ophoudt met het schenden van afspraken met de raad?

Groet

Joop Wikkerink, namens de fractie van de Progressieve Partij.

Schriftelijke vragen 5/2013

Uit de Gelderlander van vrijdag 1 februari konden wij vernemen dat u akkoord bent gegaan met het onderhandelingsakkoord van de VNG.

Daarover hebben wij de volgende vragen:

Om welke redenen deelt u deze informatie niet tegelijkertijd met de Gemeenteraad?

In welke besluitenlijst van B. en W. kunnen wij de overwegingen terug vinden die er toe hebben geleid om akkoord te gaan met het akkoord van de VNG. Welke stukken hebben daar aan ten grondslag gelegen.

Wat is er concreet beter geregeld dan in het regeerakkoord, vooral op de onderdelen BTW-compensatiefonds, wet HOF en schatkistbankieren.

De komende tijd zullen ondermeer de uitwerkingen van de decentralisaties bekend gaan worden en daarmee ook de beleidsruimte en middelen.

Wordt er op dit moment hierover door onze gemeente of via de Regio met de VNG de vinger aan de pols gehouden en invloed aangewend?

Willie Oort-Lowenthal.